

SIVIVUS

Journal for
Astrosophy

Nr.4 1998

Hephaestus

Cover Design
Cameron Clark

EDITORS

Jonathan Hilton
Darlys Turner
Marcel Fontijn
Roberta van Schilfgaarde

Sirius, the Journal for Astrosophy werd uitgegeven door
het AstrosophyResearch Center.
Alle rechten voorbehouden.

Deze uitgave kwam tot stand door digitalisering van de oude boekwerkjes.
Daarbij is, voor de gratis PDF-vorm, de inhoud overgezet van A5 naar A4.
De tekst is naar de huidige maatstaven aangepast.
Zijn tekeningen daar waar nodig digitaal gecorrigeerd en enkele voorzien
van aanvullende gegevens (b.v. tekst, kleur, de nieuwe dierenriemtekens
van Willi Sucher ed).

Jonathan Hilton, beheert het gedigitaliseerde werk van Willi Sucher op zijn
website:

<http://www.astrosophy.com>

Met Engelse uitgaven, en de diverse vertalingen daarvan worden,
zoals Willi zich dat wenste, gratis en in PDF-vorm aangeboden.

Zie ook de videocursus en artikelen door Jonathan Hilton
over het werk van Willi Sucher op de site.

[ONLINE COURSE REGISTRATION](#)

INHOUD

Geocentrische Hemelbewegingen	<i>Hazel Straker</i>	5
Fragment uit een voordracht in Dornach, 18 september 1924	<i>Rudolf Steiner</i>	9
5 ^e Nieuwsbrief	<i>Willi Sucher</i>	10
6 ^e Nieuwsbrief	<i>Willi Sucher</i>	15
Tweelingen en Boogschutter	<i>Jonathan Hilton</i>	21
fragment 3.06.1911	<i>Rudolf Steiner</i>	25
Antares	<i>Marcel Fonfijn</i>	26

Geocentrische hemelbewegingen, kersttijd 1998-1999.

Hazel Straker

Tijdens de twaalf heilige nachten en daarna tot in februari, worden we begeleid door een fantastisch schouwspel aan de nachtelijke hemel. In the tweede helft van december treedt de zon binnen in het gebied van het sterrenbeeld Boogschutter. Venus bevindt zich eveneens in de Boogschutter en gaat op de zon vooruit. Zij verwerft geleidelijk meer afstand ten opzichte van de zon en wordt zichtbaar als avondster, die aanvankelijk één uur na de zon ondergaat. Wanneer het licht van de zon aan de hemel uitdooft, wordt Jupiter zichtbaar; meer oostelijk langs de boog van de Dierenriem, net aan het begin van het sterrenbeeld Vissen. Hij is tijdens de eerste helft van de nacht zichtbaar. Nog verder naar het oosten, aan het andere uiteinde van de Vissen, verschijnt de planeet Saturnus. Jupiter is op weg naar hem toe en zij bereiden zich voor op een ontmoeting op 28 mei, in het jaar 2000. Zij zullen dan beide aangekomen zijn bij het oostelijk uiteinde van het sterrenbeeld Ram.

Nieuwe maan is op 18 december en op de 20^e is de smalle sikkel van de nieuwgeboren maan te zien, terwijl deze Venus passeert. Als een prachtige aankondiging van de twaalf heilige nachten, zal de maan Jupiter groeten. Op eerste kerstdag gaat zij zeer dicht aan deze planeet voorbij, om 11:22 GMT (12:22 MET). Nog steeds in 1998 groet zij dan Saturnus drie dagen later, op de 28^e. Ontmoetingen en groeten betreffen hier de longitudinale conjuncties van de planeten. Op de tweede dag van het nieuwe jaar (1999) wordt de maan vol in de Tweelingen, door de zon verlicht vanuit de richting van de Boogschutter. Het is boeiend dat er in januari twee keer een Volle vaan plaats heeft, op de 2^e en op de 31^e en opnieuw twee in de maand maart, eveneens op de 2^e en de 31^e en geen enkele in februari. Dit gebeurt niet vaak. Nieuwe maan is op 17 januari, waarna de wassende maan Venus op de 19^e begroet, Jupiter op de 22^e en Saturnus op de 24^e, wanneer de maan haar eerste kwartier bereikt. De volle maan in Kreeft op de laatste dag van januari, bevindt zich dicht genoeg bij de maanknoop, om door de buitenste rand van de aarde-schaduw te gaan, waardoor er een gedeeltelijke verduistering optreedt. Volle maan is om 16:07 GMT (17:07 MET), maar de verduistering is nauwelijks waarneembaar.

De zon betreedt de Steenbok in het midden van januari en vier weken later de Waterman. Kort daarna, op de 16^e, wordt hij door de maan ingehaald. Deze ontmoeting is slechts een paar graden van de maanknoop verwijderd, een van de twee snijpunten van de banen van zon en maan, wier vlak ten opzichte van elkaar 5° helt. Daardoor zal de maan, gezien vanaf bepaalde plaatsen op aarde, direct voor de schijf van de zon langs gaan. De zon- en de maanschijf verschijnen vrijwel even groot, hoewel er enige fluctuatie optreedt als gevolg van de wisselende afstand ten opzichte van de aarde. Als de maan zich het verst van de aarde bevindt, kan zij de schijf van de zon niet volledig bedekken en verschijnt er een ring van licht rond haar donkere schijf. Dit is ook bij deze nieuwe maan het geval, waardoor er sprake is van een ringvormige zonsverduistering. Vanaf het moment waarop de maan begint de zon te bedekken tot aan het moment waarop de zonnenschijf weer helemaal schoon is, duurt ongeveer drie uur. De eigenlijke volledige verduistering van de zon duurt niet meer dan een paar minuten, hooguit acht. De spits van de maan schaduw bereikt net de aarde en beweegt zich in dit geval in oostelijke richting vanaf een punt ten zuiden van Zuid-Afrika, dwars over de Indische Oceaan en Australië. De verduistering kan alleen binnen een bepaalde marge ten opzichte van deze lijn waargenomen worden. Het tijdstip van de volledige verduistering is 06:39 GMT.

Venus nadert geleidelijk aan Jupiter en gaat daarbij door de Steenbok en bereikt de Waterman tegen het eind van januari. Midden februari betreedt zij de Vissen en haalt Jupiter in op de 23°. Op het exacte tijdstip van deze conjunctie, 19:48 GMT (20:48 MET), bevinden deze twee helderste le-

den van de solaire familie zich slechts 7 seconden van een booggraad van elkaar. Dit indrukwekkende schouwspel zal duidelijk zichtbaar zijn aan de avondhemel, voordat zij ongeveer een uur na de zon onder gaan. Om het schouwspel compleet te maken, worden Jupiter en Venus omlijst door Saturnus, die juist teruggekeerd is in het sterrenbeeld Ram, hoger aan de hemel en Mercurius, laag aan de westelijke horizon. Hij is juist als avondster verschenen, wanneer hij aanstalten maakt om de Vissen te betreden. In april 1998 hebben Venus en Jupiter elkaar iets verder terug in de Vissen ontmoet, maar toen waren zij twee keer zo ver uit elkaar en vergezeld door de sikkel van de afnemende maan in het oosten zichtbaar, voor zonsopgang aan de vroege ochtendhemel.

In de 'Sterrenkalender' van dit jaar, schrijft John Meeks over een soortgelijke gebeurtenis in het jaar 2 v.Chr., toen Jupiter en Venus zelfs nog dicht bij elkaar kwamen in het sterrenbeeld Leeuw. Het blijkt een zeldzame gebeurtenis te zijn, om vanaf de aarde twee planeten zo dicht bij elkaar te zien komen. In Palestina konden Jupiter en Venus als één groot stralend lichtpunt gezien worden, toen zij op de avond van de 17e juni, 2 n.Chr. aan de westelijke hemel onder gingen, nauwelijks meer dan één boogminuut van elkaar verwijderd. John Meeks oppert, dat dit fenomeen deel kan hebben uitgemaakt van het totale complex van de 'ster', die de Drie Koningen de weg wees naar het Kind in de stal en niet alleen de grote conjunctie van Jupiter en Saturnus in het jaar 7 v.Chr., die vaak met de ster in verband is gebracht.

Zoals vermeld, wordt de maand maart door twee Volle Manen omlijst, op de 2^e en de 31^e van de maand. Rond nieuwe maan, op de 17^e, is de zon voortgeschreden naar het gebied van de Vissen, waar hij eerst door de maan en vervolgens op de 19^e door Mercurius wordt ingehaald, voordat hij op zijn jaarlijkse baan door het eveningspunt gaat. Dit is een moment waarin de hele aarde deelt, wanneer dag en nacht even lang zijn en de zon precies in het oosten opgaat en in het westen onder. Op de 20 is Venus na haar ontmoeting met Jupiter, bij Saturnus aangekomen, maar passeert precies 2^e boven hem langs, (voor waarnemers op het zuidelijk halfrond verschijnt Venus onder Saturnus.)

Mercurius, de moeilijk vindbare zoonanbidder, verwijderd zich gedurende deze maanden enkel ver genoeg van zijn geliefde hemelse metgezel, om van half december tot aan het einde van de eerste januari-week als morgenster zichtbaar te zijn en als avondster vanaf half februari tot half maart. Mars is in de tweede helft van de nacht zichtbaar en gaat rond middernacht op. Op 9 januari, juist na het einde van de twaalf heilige nachten, wordt hij door het laatste kwartier van de maan ingehaald, vlak bij de ster Spica, die de korenaar aanduidt in de linkerhand van de Maagd, volgens de Griekse mythologie. De maan ontmoet Mars opnieuw op 7 februari, bij de voeten van de Maagd. Een week later komt Mars in de Weegschaal, waar de afnemende maan hem op 7 maart passeert. Van de buitenste planeten begeeft Pluto zich in het gebied van de Schorpioen, Uranus en Neptunus in dat van de Steenbok.

Deze planeetposities worden hier besproken tegen de achtergrond van een ongelijke grootte van de zichtbare sterrenbeelden van de Dierenriem. Anderen vinden een betekenis van hun gebaren tegen de achtergrond van sterrenbeelden van gelijke grootte. Het heilige schrift van de sterren is zo majestueus, dat het uiteenlopende benaderingen duldt.

Tijdens de laatste jaren van zijn leven bracht Willi Sucher in toenemende mate zijn bezorgdheid voor de mensheid tot uitdrukking, met betrekking tot het appèl dat uitgaat van de komende grote conjunctie van Saturnus en Jupiter in het jaar 2000. Een uitgebreider verslag van zijn betrokkenheid, is te vinden in een lezing die hij in 1969 gaf en die afgedrukt werd in *The Living Universe and the New Millennium*. Deze gebeurtenis draagt in zich de levende herinnering aan de beleving van Saul bij de poort naar Damascus en zijn daaropvolgende gedaanteverwisseling in Paulus, voor wie de opgestane Christus een voortdurende, levende werkelijkheid was. Hoe kunnen we dit in ons eigen dagelijks leven zien? Laten we een aantal van de zojuist vermelde kosmische gebeurtenissen kiezen en kijken of we van hen hulp kunnen krijgen, hoe we onszelf kunnen voorbereiden op wat Willi Sucher aanduidde als de grote keuze waarvoor de gehele mensheid aan het einde van het millennium geplaatst wordt: Saulus blijven of Paulus worden. De twaalf heilige nachten werden door Karl König beschreven als het juweel in de ring van het jaar. Zij schenken een speciale 'ruimte',

waarin terug en vooruit gekeken kan worden rond de jaarwisseling, tegen de achtergrond van de grootste gebeurtenissen in de gehele evolutie. Ik vraag me af, hoe vaak we aan de diepgaande verandering denken, die bij de tijdenwende plaats vond, wanneer we spreken van voor en na Christus in onze tijdrekening.

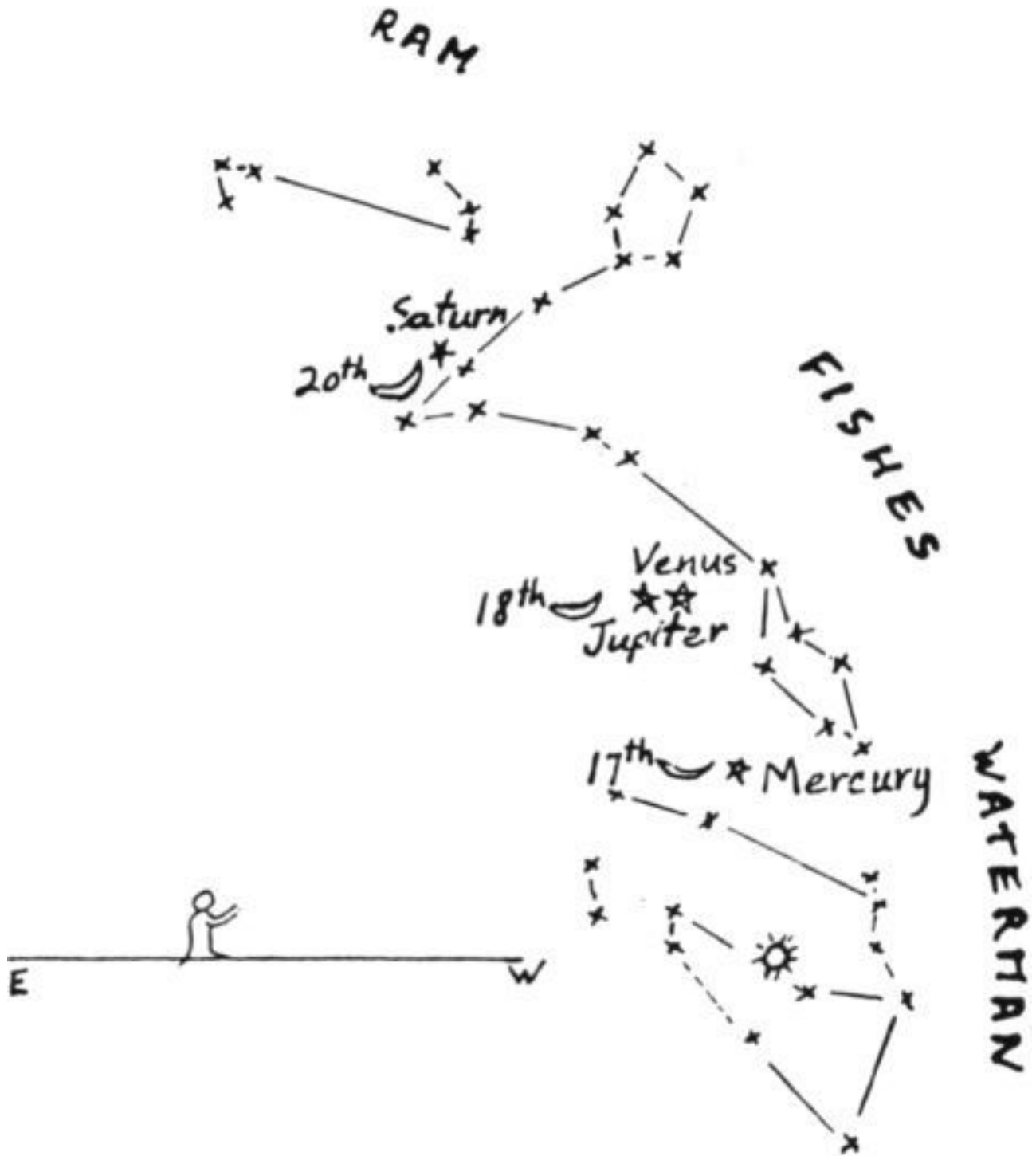
Van de 24^e op de 25^e december kunnen we de geboorte van Jezus mediteren, zoals die tweeduizend jaar geleden plaats vond. Maar we moeten daaraan alles toevoegen, wat zich uit die gebeurtenis ontwikkeld heeft en wat ik 'levende' herinnering noem. Om enkele van deze gebeurtenissen te noemen: het mysterie van de twee Jezuskinderen en het vormen van het volmaakte vat gedurende de dertig jaar, dat vervolgens aan de kosmische Christus aangeboden kan worden en door hem aanvaard werd. Vervolgens de 'Drie Jaren van Christus' verblijf op aarde, die culmineerden in het Paasgebeuren. Daardoor werden de kiemen voor een 'nieuwe hemel en een nieuwe aarde' gelegd, zoals Johannes in het boek *Openbaringen* beschrijft. Deze kiem kan enkel tot volle wasdom komen, indien mensen zich er over ontfermen, samen met de Christus, uit eigen vrije wil. In het eerste hoofdstuk van de *Openbaringen* schrijft Johannes: 'Zie, Hij komt in wolken en ieder oog zal Hem zien, ook die Hem doorstoken hebben.' Dit is de vervulling van de belofte die aan de Leerlingen gegeven werd bij de Hemelvaart, toen Jezus werd opgenomen en een wolk Hem aan het gezicht onttrok. Twee mannen in witte gewaden spraken tot hen: 'Deze zelfde Jezus, die van jullie weg en in de hemel opgenomen werd, zal komen op eenzelfde wijze, zoals jullie hem ten hemel zagen gaan.' We hebben het aan Rudolf Steiner te danken, dat hij ons attent gemaakt heeft op de tweede grootse daad van de Christus, die zich voltrekt in het gebied van de etherwereld - het gebied van de wolken - in de dertiger jaren van de twintigste eeuw. Vanaf dat tijdstip zou wat Saulus/Paulus reeds in 34 n.Chr. beleefd had, in toenemende mate een werkelijkheid worden voor de gehele mensheid in de loop van de volgende 3000 jaar. Hij wees echter met nadruk op de noodzaak, om deze gebeurtenis in het volle waakbewustzijn te tillen, anders zou het verkeerd begrepen kunnen worden en mensen in grote verwarring kunnen storten. Met name sinds 1940 nemen de getuigenissen toe, van mensen die op heel uiteenlopende wijze, vaak in zeer kritische levensomstandigheden, een 'persoon' beleefd hebben, die hen getroost en gesterkt heeft. Voor velen bleef dit een voortdurende aanwezige of regelmatig terugkerende levenslange ervaring.

Zouden we met dit soort gedachten deel kunnen nemen aan de 'conversatie' tussen de maanwezens en de jupiterwezens? De maan, onze naaste hemelse buur, heeft veel van doen met het schenken van levenggevend water aan de aarde. Het is die geestelijke sfeer, waar de wezens vertoeven, tot wie we ons bewustzijn moeten verheffen, indien we achter de sluier van de zintuigelijke wereld willen kijken. We hebben al geopperd, dat de twaalf heilige nachten een speciale ruimte vormen in het jaarverloop, die een beschouwing van het voorbije en komende jaar mogelijk maakt. Dit jaar hebben we het met Kerstmis voor ons aan de hemel! De maan die Jupiter begroet, tot wiens sfeer de wezens behoren, die ons helpen om het verleden om te vormen. Het vastleggen van het verleden is een zaak van de Saturnuswezens. De maan gaat voort om Saturnus te begroeten en is vol op de tweede dag van het nieuwe jaar, vanuit de Tweelingen, niet ver van het punt waar de zon zich in de zomer bevindt, op het feest van Johannes. Op de 9^e januari, drie dagen na het einde van de heilige nachten, groet de afnemende maan de planeet Mars, niet ver van Spica. Zoals we reeds aangaven, vormt Spica de korenaar in de hand van de Maagd. De gedachte ontstaat, dat het niet meer dan juist is om Pasen te vieren wanneer de maan afneemt en de zon haar overwint. Waarover zouden de maanwezens spreken in hun gesprek met de wezens van Mars? Misschien kunnen we er aan deel nemen met gedachten over de 'verlossing' van de marswezens door Gautama Boeddha. Ook daar is deelname afhankelijk van ons vrije wilsbesluit. Dit is allemaal in de naam van Christus, (zie *R. Steiner, Neuchatel 18.12.1912*).

De volgende grote gebeurtenis die stralend aan de hemel verschijnt, is de samenstand van Venus en Jupiter. De conjunctie van Venus met de zon, Pinksteren 2000 zal hetzelfde appèl doen klinken als de grote conjunctie van Saturnus en Jupiter (zie *W.Sucher: Cosmic Christianity*), die vanuit een geocentrisch standpunt twee weken eerder plaats vindt. Dit biedt ons een volgende mogelijkheid om ons voor te bereiden, door ons opnieuw in te leven in de geschiedenis van Saulus/Paulus en er

de imaginatie aan toe te voegen van de etherische mantel van de aarde, doortrokken van de opgestane Christus, zoals door Willi Sucher beschreven in de voordracht uit *The Living Universe and the New Millennium*, die al eerder aangehaald werd. Daar wordt beschreven waarom we nu in staat zijn om ons bewust te worden van zulke gedachten, zoals die in dit artikel naar voren gebracht zijn, als een beschouwing van de zichtbare hemelgebeurtenissen.

De lezer wordt een rijke en vruchtbare Kersttijd toegewenst, die meedragen kan worden in het laatste jaar van deze eeuw, om het in waarachtige zin tot een gedenkwaardig jaar te maken.

De westelijke hemel bij zonsondergang op 23 februari 1999 en de posities van de maan op 17,18 en 20 februari.

Rudolf Steiner

Zodoende vormen alle sterren kolonies van geestelijke wezens in de kosmische ruimte, kolonies die we als zodanig kunnen leren kennen. Nadat onze ziel door de poort van de dood is gegaan, leeft en beweegt zij zich tussen deze sterrenkolonies. Zij vervolgt haar weg, die voert naar een nieuwe geboorte, in gemeenschap met andere menszielen die zich daar ophouden en met wezens van hogere of ook lagere hiërarchieën. Nadat het karma van een mens verwerkt is en we rijp zijn om opnieuw een aards lichaam aan te nemen, vangt onze ziel de terugreis aan.

Om het karma te verstaan, moeten we ons eens te meer wenden aan de sterrenwijsheid. We dienen dan naar de geest de wegen ontdekken, die we tussen dood en nieuwe geboorte zijn gegaan, samen met de sterrenwezens.

Tot aan het begin van het Michaëltijdperk hebben we in de modernere tijd de grootste moeite gehad om een werkelijke sterrenwijsheid nader te komen. En Antroposofie, die niettemin de weg naar een dergelijke wijsheid gevonden heeft, moet zeer dankbaar zijn voor het feit dat het regentschap van Michaël werkelijk het leven van de aardevensheid betreden heeft in het laatste derde deel van de 19^e eeuw. Want onder de vele dingen die we aan de regentschap van Michaël danken, is ook dit ene: we hebben opnieuw een onbelemmerde toegang gevonden, om te ontdekken wat onderzocht moet worden in de wereld van de sterren, als we het karma willen begrijpen en hoe karma gevormd wordt in de sfeer van de mensheid.

5^e Astronomische nieuwsbrief, augustus 1944

Willi Sucher

De spirituele geaardheid van de Dierenriem (vervolg).

In de vorige twee brieven (Sirius, nr. 3) zijn we ingegaan op sommige van de twaalf sterrenbeelden van de Dierenriem, in samenhang met de gebeurtenissen van de Oer Saturnus - evolutie. We zullen de beschrijving nu voltooien met de zevende cyclus van die planetaire fase van ons universum.

Tijdens de voorafgaande zes cycli werd een wezen geschapen, dat uit warmte bestond en een gelijkenis van leven, bezieling en individualisatie bezat. Het vertoonde tevens de eerste sporen van een innerlijk leven. In de zevende en laatste fase lijkt dit wezen een bepaalde voltooiing bereikt te hebben binnen deze grote evolutie - ronde van Saturnus. Zijn activiteiten vinden automatisch plaats, in overeenstemming met de gebeurtenissen en activiteiten die in zijn omgeving plaats vinden. Verschillende geestelijke wezens hebben opnieuw de gelegenheid om deze warmte - wezens met hun krachten te doordringen. Het zijn de Geesten van Wil (Tronen), die al eerder werden genoemd, in samenhang met het begin van de Oer- Saturnus evolutie. In aanvang offerden zij hun wilssubstantie en deze substantie werd grondslag voor de activiteiten van andere geestelijke wezens. Deze substantie vormde tevens de basis van de fysieke warmte - substantie, die op de Oer-Saturnus ontstond. In feite is het de oorsprong van alle fysieke substanties, die in latere stadia van de schepping tot stand zijn gekomen. Nadat de wilssubstantie zich had omgevormd tot warmte, waren de Geesten van Wil opnieuw in staat om op de warmtewezens in te werken, die de oorsprong vormden van de huidige menselijke fysieke lichamen. Op deze wijze werden aanvang en einde van deze grote kosmische scheppingsronde met elkaar verbonden. Zodoende openbaren deze gebeurtenissen de innerlijke betekenis van het gehele bestaan, temidden waarvan wij nu leven. Tijdens deze laatste cyclus van de Oer-Saturnus schiepen de Geesten van Wil in de warmtelichamen bepaalde eigenschappen, die ook tegenwoordig nog niet bewust door de mens tot ontwikkeling gebracht kunnen worden. Zij sluimeren nog en moeten wachten tot een nog ver verwijderde toekomst in de kosmische evolutie is aangebroken. Maar om dit te kunnen beschrijven, moeten we een ander uitgangspunt kiezen.

In de vorige twee brieven beschreven we deze fase van evolutie (Saturnus), zoals die kan worden gelezen in de sterrenbeelden Ram, Stier, Tweelingen, Boogschutter, Steenbok en Waterman, met de Kreeft en de Leeuw op de achtergrond. De sporen van deze ontwikkeling hebben we teruggevonden in de menselijke vorm: in het hoofd of de hersenen, het strottenhoofd of het spraak- en klank-organisme, in de armen met bovenarm, elleboog en onderarm. De laatste cyclus van de Saturnus - ontwikkeling is opgetekend in het sterrenbeeld Vissen. (Het sterrenbeeld Vissen kan rond Michaël rond middernacht waargenomen worden, precies boven de horizon in het zuiden. Erboven verschijnen de sterrenbeelden Andromeda en Pegasus.)

Zo keren we dus terug naar de aanvang van de Oer-Saturnus. Zoals we het offer van de Geesten van Wil hebben aangetroffen in de Vissen, zo vinden we nu ook de activiteit van de laatste fase aangeduid in de Vissen. In de menselijke gedaante komt deze fase tot uitdrukking in de handen. De twee handen vormen het beeld van de twee vissen, die aan de hemel in tegengestelde richtingen zwemmen, maar verbonden zijn door een vaag sterrenlint.

Met onze handen werken we in de wereld. Alle verworvenheden van kunst, wetenschap en technologie, evenals de vele miljoenen kleine handelingen, die het leven op aarde mogelijk maken., zijn uiteindelijk tot stand gekomen door mensenhanden. Deze handelingen zijn gestroomd en stromen voortdurend uit mensenhoofden in mensenhanden. Als we ons de enorme hoeveelheid mensenwerk van alle mogelijke soort, proberen voor te stellen, die in het verleden verricht is en in de toekomst nog zal plaats vinden, wekt dit bewondering en eerbied voor de mensenhand. En toch weten we niet hoe onze gedachten in onze handen verwerkelijkt worden; hoe het mogelijk is dat we een pan of een schep hanteren. Het blijft verborgen voor ons dagbewustzijn. Maar we zouden ons een

toekomstige toestand kunnen voorstellen, waarin de mens zich bewust zal zijn, wat er gebeurt, wanneer hij zijn armen en benen beweegt en met zijn handen werk verricht. We zouden ons zelfs voor kunnen stellen, dat de mens ooit in staat zal zijn om de verborgen vermogens van zijn handen te gebruiken, om krachten uit te stralen, die tegenwoordig enkel worden aangeduid door de vorm van de hand.

In feite ontmoeten we ons lot door onze handen. De handen zijn het onderdeel van ons organisme, waardoor we aanhoudend met de wereld in aanraking komen, terwijl we in de wereld ontmoeten in de werkelijkheid van onze werkende handen, ontmoeten we ons lot. Voor veel mensen is het lot iets dat boven hen zweeft; iets dat ongekend is en hen op de een of andere manier bij verrassing overkomt. Het wordt als een bovenmenselijke macht ervaren. Zoals we nu de samenhang hebben ontdekt tussen de handen en de Vissen en achter de Vissen de daden van de Geesten van Wil aantreffen, zo kunnen we achter de Vissen in onze handen ook de kosmische wilskrachten aan het werk zien, die we lotskrachten noemen. In de wijze waarop we tegenwoordig deze wilskrachten ervaren, is een laatste spoor verborgen van de gespiegelde wilskrachten van onze voorouders op de Oer-Saturnus, zoals die eerder beschreven werden. Maar we kunnen ons ook voorstellen, dat ooit in een verre toekomst, we in staat zullen zijn om bij vol bewustzijn één te zijn met de krachten, die nu nog ongekend en onbegrijpelijk voor ons zijn; dat we ooit bij vol bewustzijn tot vervulling zullen brengen, wat de kosmische wil middels ons streeft te doen. Dan zouden we 'godverwant' zijn. We zouden één zijn met de wil van de Vadergod. Dit vermogen, dat enkel in de toekomst in de mensheid tot wasdom kan komen, werd als een geestelijk zaad in de warmte wezens van Saturnus gelegd, door de werkzaamheid van de Geesten van Wil. Rudolf Steiner noemt het de kiem van de Geestmens (Atma). Dit kunnen we opgetekend vinden in het sterrenbeeld Vissen: de wilssubstantie van de Geesten van Wil (de Tronen) bij het begin van de wereldontwikkeling; de kristallisatie daarvan tot 'aarde' en 'lot', wat we rechtstreeks door onze handen beleven; en de kiem van het één zijn met de wil van de Vader, op een volledig bewuste en volstrekt actieve wijze.

Zo hebben we een etherische imaginatie van de 'Mens' gevonden, zoals geschapen door de goden, in een samenhang met de sterrenkosmos. Het is de imaginatie van de bovenmens - hoofd met hersenen, spraak- en klankorganisme en de armen tot in de handen. Het is ook het beeld van het lot van wereld en mens, in de gedaante van de wil van de hiërarchieën, toen de wereld geschapen werd. Het denken en waarnemen van de goddelijke gedachtenvormen in alles wat om ons heen is en de verwerkelijking van deze gedachten in het aardse bestaan, totdat de wil van de Vader ontwaakt en actief wordt in de wil van de mens.

Deze etherische imaginatie van de bovenmens vormt het beeld van ons hoger wezen. Het treedt niet werkelijk binnen in onze lichamelijkeheid. Het vormt enkel een gelijkenis van zichzelf binnen het lichaam. We kunnen nagaan dat de mensen nog in de Middeleeuwen een vage beleving hadden van de engelenwezens in de geestelijke wereld, als wezens met enkel een hoofd, zonder lichaam, met vleugels in plaats van armen. Zo waren ze bijvoorbeeld door Raphael geschilderd in zijn 'Sixtijnse Madonna'. Het is een beeld, dat weergeeft wat in de toekomst uit de mens zal worden, wanneer hij een subtielere, etherische bestaansvorm bereikt zal hebben.

Zo hebben we een overzicht verkregen van de samenhang tussen de mens, de sterrenwereld en de wereldontwikkeling.

De vraag ontstaat nu: Wat is de plaats van de vijf overige sterrenbeelden van de Dierenriem, Kreeft, Leeuw, Maagd, Weegschaal, Schorpioen? Zoals we al gezien hebben in samenhang met de schepping van de oervormen van de zintuigen en de oerstofwisseling, waarbij de Engelen en de Aartsengelen betrokken waren, geven deze constellaties een beeld van innerlijk leven. Maar omdat in de warmtelichamen van de Oer Saturnus enkel een weerspiegeling van leven voor handen is, blijven de vijf constellaties van Kreeft tot Schorpioen als het ware op de achtergrond. Zij zijn gehuld in de wolken van de ontwikkelingscycli, die op de Oer-Saturnus volgen. Zij manifesteren zich op een later tijdstip, wanneer de mens in staat is om leven en bezieling op te nemen. We moeten ons deze sterrenbeelden als het ware 'achter' de gebeurtenissen van de Oer-Saturnus voorstellen. Zij openbaren de hoogste motieven en de diepste innerlijke ervaringen van de goden. Bij de volgende be-

schrijving van de eigenschappen van de 12 sterrenbeelden van de Dierenriem, in samenhang met de ontwikkeling van de Oer-Saturnus, zullen we niettemin een poging doen om ook de vijf 'ontbrekende' sterrenbeelden een plaats te geven, zodat we een min of meer volledig beeld verkrijgen. Uitleg zal in latere brieven volgen. De constellaties van de Dierenriem vormen een kroniek, een geschiedenisboek van de schepping. De impressies die in de diverse sferen van het universum gemaakt zijn, oefenen nog steeds hun werkzaamheid uit middels die zichtbare sterrenbeelden. Het wereldlot verschijnt daar, wanneer de planeten aan de sterrenbeelden voorbij schuiven. De mens kan getuige zijn van deze uiterlijke uitdrukking van de wereldwil en hij kan proberen deze wil te verstaan en te begrijpen. Ofwel, als hij geen getuige wil zijn, kan hij onderworpen raken aan deze wil; dat wil zeggen, onderworpen aan de krachten van het lot. Er naar streven om de wereldwil te verstaan en te begrijpen, betekent de weg te gaan, die naar vrijheid voert. Daarom zal het steeds noodzakelijker worden, om te luisteren naar de taal van de sterren, opdat we de wereldwil kunnen beluisteren, de wil van de Vader, die zichtbaar tot uitdrukking komt in de beweging van de sterren. We zullen dan niet ons onveranderlijk 'lot' horen, maar onze spirituele taken op aarde. We kunnen die zo waarnemen in de sfeer van het actieve denken, van geestelijke activiteit. Het is de sfeer waar we vrijheid kunnen verwerven in de huidige kultuurperiode.

Zoende kunnen we reeds een poging doen, om het sterrenschrijf te lezen, wanneer de planeten door de verschillende sterrenbeelden van de Dierenriem bewegen. Natuurlijk kunnen we voorlopig alleen algemene indicaties vinden, omdat de diverse planeten niet altijd dezelfde 'letter' vormen, wanneer zij langs de sterrenbeelden bewegen. De verschillende planeten passen hun karakter aan, al naar gelang van het karakter en de speciale activiteit van de planeet, die zich voor een bepaald sterrenbeeld bevindt.

Ram

Gebeurt er iets in het sterrenbeeld Ram, bevindt zich een of meerdere van de planeten in dit sterrenbeeld, dan betekent dit dat een nieuwe impuls verlangt om in de wereld binnen te treden. We worden gemaand om onze ogen open te houden voor iets nieuw, een nieuw tijdperk, nieuwe levensaspecten of misschien zelfs wel nieuwe uitvindingen, die een verandering in ons aardse leven brengen. Het kan nog verborgen zijn en we moeten het misschien zoeken. Maar het kan als een boodschap zijn, van de geestelijke wereld aan de bewoners van de aarde, om zich af te stemmen op veranderde omstandigheden, op nieuwe vragen en nieuwe opgaven. Dit vond bijvoorbeeld plaats in de tijd die vooraf ging aan de geboorte van Christus, toen de profeten van het Hebreeuwse volk zijn komst verkondigden. In de 9^e/8^e eeuw v. Chr., toen de profeet Elias als de grote voorloper van Christus leefde, bevond het lentepunt zich vrijwel in het midden van de Ram.

Stier

Gebeurtenissen in de Stier vragen, bij wijze van spreken, om een kosmische 'bezieling'. Meestal brengen ze ons in bewustzijn, dat we door de muren van traditie en routine moeten breken, die zich in voorbije eeuwen hebben opgestapeld. Impulsen en nieuwe aspecten, die mogelijk in stilte en eenzaamheid geboren zijn, willen in de werkelijkheid gestalte aannemen. Het is alsof de klinkers en medeklinkers van een nieuwe taal, die nog onbekend was, geleerd en in het leven in praktijk gebracht moet worden. Als de mensheid of een individu niet reageert op de oproep van de Stier, 'bezielen' de kosmische krachten de ontwikkeling door middel van catastrofes. Zo begon bijvoorbeeld de 30-jarige oorlog, toen Saturnus zich in de Stier bevond en hij bevond zich daar weer toen de oorlog eindigde. In die tijd en evengoed vandaag de dag, had de mensheid een bepaalde opgave, die men niet begreep of niet wilde begrijpen. Het resultaat was de 30-jarige oorlog. Over deze speciale opgave zullen we later nog spreken.

Tweelingen

Gebeurtenissen in de Tweelingen geven aan, dat de mensheid moet ontwaken voor taken en vraagstellingen in verband met het ontwikkelen van de Ik-krachten. Toen Jezus geboren werd (24 december, 1 v. Chr.) had Saturnus de Tweelingen betreden. 30 jaar later, bij de doop in de Jordaan,

toen het 'Ik Ben' het lichaam van Jezus binnenging, bevond Saturnus zich opnieuw in de Tweelingen. Het was toen de opgave van de mensheid om getuige te zijn van het leven van Christus op aarde. Slechts weinigen deden dit. Maar zij waren voldoende, om de stroom van de menselijke evolutie verder te voeren.

In augustus 1944 betrad Saturnus opnieuw de Tweelingen. Opnieuw werd de mensheid met de opgave geconfronteerd om het 'Ik Ben van de Wereld' te kennen, maar op een hoger niveau.

Kreeft

Eerder beschrijvingen hebben ons de Kreeft laten zien in verbinding met de schepping van de zintuigen tijdens de Oer-Saturnus ontwikkeling. Het betrof een samenspel tussen de Geesten van Liefde (Serafijnen) en de Aartsengelen, ofwel in de taal van de sterren: tussen Steenbok en Kreeft. Zodoende vragen gebeurtenissen in de Kreeft om 'leven in de zintuigen.' We worden uitgenodigd om onze aandacht te richten op de waarnemingen die we met onze zintuigen in de stoffelijke wereld kunnen doen. Als we dit zonder enig vooroordeel doen, dan zijn we in staat om de diepste geheimen van het universum waar te nemen. We kunnen dan het mysterie van dood en wedergeboorte in alle levensgebieden waarnemen.

Dit had plaats tijdens het leven van Christus op aarde. In de latere periode, zelfs ten tijde van het mysterie van Golgotha, bevond Saturnus zich in de Kreeft. Het 'koninkrijk der hemelen' was zelfs open voor de wereld van de menselijke zintuigen, aangezien God aanwezig was in een stoffelijk lichaam, dat door ogen waargenomen kon worden. Zijn woorden konden met oren gehoord worden. De Godheid kon niet alleen in de geestelijke wereld benaderd worden. Zodoende kon in het mysterie van de dood op Golgotha en van de opstanding, de verjonging van het gehele universum beleefd worden door die weinige mensen die ervoor wakker waren. Anderen, die in hun zintuigen niet wakker waren, konden daarin enkel vernietiging zien. Dit is wat er gebeurt, als de oproep van de Kreeft niet gehoord wordt, zoals het geval was bij de verwoesting van Jeruzalem (70 n. Chr.), toen Mars zich in de Kreeft bevond.

Leeuw

Gebeurtenissen in de Leeuw vragen de mens om zijn hart te openen voor de taal van het universum. We hebben gezien hoe de Leeuw op de Oer-Saturnus verbonden is met de oervorm van de stofwisseling, toen de Geesten van Harmonie (Cherubijnen) samen met de Engelen, de warmte - vertering schiepen in de warmtewezens. Die waren gelijk kosmische hartorganen, waardoor de goden de wereldharmonieën konden waarnemen.

Zo is de Leeuw ook tegenwoordig nog werkzaam. Hij vraagt van de mens om zichzelf tot een groot hart om te vormen, een soort kosmisch instrument, waar de stroom van het universele bestaan doorheen kan gaan, om een nieuwe sferen harmonie te scheppen. Dit is de taal van de Leeuw, dat alle schepselen verlangen om gewekt en herboren te worden, middels de 'hartenwaarneming' van de mens.

Maagd

De maagd bevindt zich tegenover het sterrenbeeld Vissen. Met de Vissen is het offer van de wilsubstantie door de Geesten van Wil verbonden. Dat vormde de grondslag van alle fysieke materie. Wanneer we naar de Vissen kijken en nog meer naar de Maagd, bevinden we ons daarom aan de poort van de geheimen van substantie en materie. Aangezien deze geheimen ook tegenwoordig nog niet makkelijk binnen het menselijk bereik komen, vragen gebeurtenissen in de Maagd erg veel van de mens. Zij vragen om de grootste toewijding en liefde voor de geestelijke wereld en de wereld van het fysieke bestaan. Het vraagt om een innerlijke houding, zoals bijvoorbeeld Goethe die had, wanneer hij de wereld bestudeerde die zich door de zintuigen aan hem voordeed. Deze houding stelde hem in staat om de 'oerplant', de archetypische plant te beleven. De juiste houding dient ontwikkeld te worden, waarin meditatie en religieus sacrament kunnen gedijen. Het geheim van substantie en ook van transsubstantiatie kan zo doorgrond worden.

De geheimen van de transsubstantiatie, zoals zij zich voltrekken in de werking van de lotskrachten, kunnen zich manifesteren als de mens de verborgen eigenschappen van zijn ziel tot ontwikkeling brengt. Het Laatste Avondmaal had plaats toen de maan zich in Maagd bevond. Dit betekend niet dat Christus zijn daden afhankelijk maakte van de sterrenconstellaties. Maar het toont een nieuwe instelling ten opzichte van de sterren, die door Christus in de wereld kwam. We zijn nog steeds verwijderd van deze instelling en kunnen een dergelijke levenshouding slechts stap voor stap verwerven. Het sterrenuniversum is een mechanisme geworden. De verschillende bewegingen kunnen we berekenen zoals de structuur en de bewegingen van een machine. Tijdens zijn leven op aarde, heeft Christus echter zijn daden en woorden in de gegevens van dit mechanisch universum ingeschreven, waardoor het verjongd werd. Zo drukte hij in deze positie, maan in Maagd, het nieuwe mysterie van de transsubstantiatie af, dat hij zelf gesticht had voor de toekomst van de mensheid. Sinds die tijd kan de maan duizenden keren door het sterrenbeeld Maagd zijn gegaan, zonder dat er iets van betekenis werd gedaan in de mensenfamilie. Maar dat het eenmaal gebeurd is, kan de mens voor de toekomst de mogelijkheid schenken, om dit sterrenbeeld met een nieuwe geestelijke inhoud te vullen. Een inhoud die niet berekend zal worden, maar het resultaat zal zijn van menselijke daden van morele imaginatie.

In de onderhavige beschrijving van de sterrenbeelden van de Dierenriem, is sprake geweest van een aantal planeetstanden, zoals bijvoorbeeld van Saturnus, Mars en maan. Deze dienen enkel als voorbeelden beschouwd te worden. De betekenis en de activiteiten van de planeten zullen in latere brieven nog aan bod komen. Voorlopig dienen zij enkel als aanwijzers beschouwd te worden, als de wijzers van de grote klok van ons universum. Zij functioneren als middelaars tussen de Dierenriem en de aarde. Natuurlijk past de geaardheid van de zodiakale invloed zich aan de verschillende planeten aan, die zich in de sterrenbeelden bevinden. Saturnus beïnvloedt deze geaardheid zeer zeker op een heel ander manier, dan bijvoorbeeld Mars of de maan. Deze invloeden dienen echter nog in detail te worden uitgewerkt.

6^e astronomische nieuwsbrief, september 1944

Willi Sucher

In de vorige brief zijn we geëindigd met de beschrijving van de Maagd. We stelden een samenhang vast met het tegenoverliggende sterrenbeeld Vissen en met de geheimen van de stof. Het is de manifestatie van de Godvaderkrachten van het universum, die de grondslag van het bestaan vormden en nog steeds vormen. Indien we de Vissen beschouwen als de sluier van de krachten die door hun offer de basis legden voor al het fysieke bestaan, dan tellen we inderdaad zeven sterrenbeelden, voordat we het tegenoverliggende sterrenbeeld maagd bereiken. Deze zeven sterrenbeelden verschijnen als het hemelse gelaat van een geestelijk wezen, dat we naar zijn hoogste verschijningsvorm in de Vissen, kunnen aanduiden als de 'Wil van de Vader'. Deze daalt af - of stijgt op - naar de Maagd, naar de sfeer waar hij zich kan openbaren in het veelvoud aan vormen van het stoffelijk bestaan. Zodoende kunnen we de Maagd beschouwen als de sfeer waar de Vaderkrachten zich openbaren in het fysieke bestaan.

Weegschaal

Tegenover de Weegschaal vinden we de Ram. Bij de beschrijving van de ontwikkeling op de Oude Saturnus, troffen we de werkzaamheid van de Geesten van Wijsheid (Kyriotetes) als het ware gelocaliseerd in de Ram. Of we zouden beter kunnen zeggen, dat hun activiteit vanuit dit gebied een aanvang nam. Deze wezens deden levenskrachten van zich uitstralen, hoewel ze toen nog niet in staat waren om het bestaan ook werkelijk met leven te doordringen. Net zoals we dat bij de Vissen en de Maagd deden, kunnen we bij de Ram beginnen en door zeven sterrenbeelden heen gaan. We komen dan bij de Weegschaal en deze zeven sterrenbeelden kunnen we beschouwen als het beeld van een hemels wezen of van meerdere wezens, die we aanduiden als de Bengers van het Leven. Zij schonken het leven daadwerkelijk in latere stadia van de ontwikkeling, die we nog zullen moeten beschrijven in latere brieven. Zoals we achter de Ram de oorspronkelijke bron of impuls kunnen vinden van het leven in het universum, zo kunnen we door de Weegschaal de sfeer beleven, vanwaar de manifestatie uitgestraald wordt van de levenskrachten in de stof. Zoals we in de Maagd de manifestatie van de Vaderkrachten aantreffen, zo kunnen we in de Weegschaal de openbaring van de krachten van de Zoon aantreffen. De Vaderkrachten scheppen het bestaan, maar de Zoon brengt het tot leven. Dit komt duidelijk tot uitdrukking bij het mysterie van Golgotha. In Christus verscheer! de Zoon in een fysiek lichaam. Door zijn offer op de heuvel van Golgotha schonk hij de aarde, die op het punt stond om in kosmische zin te sterven, zijn eeuwig leven. De manifestatie van de kosmische levenskrachten vond plaats op aarde, de maan bevond zich op hetzelfde moment in het sterrenbeeld Weegschaal (Goede Vrijdag, 3 april 33). Verschillende gebeurtenissen in de Weegschaal illustreren dit verder. Saturnus bevond zich in de Weegschaal toen Goethe geboren werd (28 augustus 1749). We weten dat hij een moderne ingewijde van de levenskrachten was of zoals we ze ook wel noemen, van de etherkrachten. Daarom kon hij zeggen: 'De natuur vond de dood uit, om veel leven te hebben.' Dit geeft aan, dat hij een waarachtiger Christen was dan velen menen.

De beroemde schilder Raphael Santi werd geboren met Saturnus en de maan in een samenstand in de Weegschaal (26 maart 1483). De leven schenkende en helende krachten komen tot uitdrukking in zijn werk. De kosmische levenskrachten van de Zoon stralen door zijn hele wezen heen als een eeuwige zon. Deze levenskrachten openbaren zich tegelijkertijd als kosmische liefde.

Schorpion

De Schorpion bevindt zich tegenover het sterrenbeeld Stier in de kring van de Dierenriem. We dienen ons ervan bewust te zijn, dat dit sterrenbeeld ooit beleefd werd als het beeld van een adelaar. Opnieuw kunnen we op eenzelfde manier te werk gaan. Achter de Stier vinden we de locatie van de activiteiten van de Geesten van Beweging (Dynamis). Er gingen van hen bezielende krach-

ten uit. Dit waren kosmische krachten, die begrip en woord schenkend werkten. Als we opnieuw door zeven sterrenbeelden heen gaan, dan bevinden we ons in het sterrenbeeld Adelaar/Schorpioen, waar we de eigenschappen van de hiërarchische wezens aantreffen, die in Adelaar/Schorpioen afdaalden in hun manifestatie in de wereld van de stof. Zo vinden we in dit sterrenbeeld de manifestatie van de Heilige Geest, die met Pinksteren op de apostelen afdaalde en hen de kracht schonk om ' alle talen van de wereld te spreken en te verstaan '. Het is de kracht van het schepende Wereldwoord, zoals het uitgestroomd is in het universum, in een veelvoud aan gedifferentieerde bestaansvormen.

Sterrenfeiten in de Schorpioen zijn altijd verbonden met de ' geestelijke oproep ', die naar de individuele mens uitgaat en hem aanspoort om een bepaalde taak te verrichten, waarvoor hij door zijn eigen lot geschikt is. Het is de veelheid van dergelijke ' oproepen ' of ' scheppende woorden ', waaruit tenslotte het gigantische beeld ontstaat van menselijke evolutie en spirituele ontwikkeling. Dit vormt de openbaring van de Heilige Geest.

Een dergelijke gebeurtenis vinden we terug aan het begin van de 17° eeuw. Onder de zielen die toen op aarde leefden, waren er velen die een fundamentele verandering van spirituele aard voor de mensheid verwachtten. En er waren velen onder hen die hun verwachtingen en hoop baseerden op gegevens die zij aan de sterrenwereld aflazen. In 1603/04 vond er een ' grote conjunctie ' plaats in de Schorpioen. Saturnus en Jupiter hadden een samenstand in dit sterrenbeeld en in de tweede helft van 1604 voegde Mars zich daar bij. Bovendien verscheen een nieuwe ster aan de hemel, een ' nova ' en bleef gedurende meerdere maanden zichtbaar. Degenen die wisten, verwachtten iets in de geest van een groots pinkstergebeuren voor de mensheid, maar niets van dien aard werd voor de waarneming zichtbaar. Niettemin hadden er grootse dingen plaats in het geestelijk bestaan van de mensheid. Rudolf Steiner sprak daarover.

Geruime tijd voor het jaar 1603 had een snelle verwording ingezet op de planeet Mars. Vanaf de 15° eeuw begon deze verwording zich te spiegelen in de ontplooiing van de kennis van de mens, middels de impulsen die mensenzielen meebrachten in hun aardse incarnaties vanuit hun voorgebortelijk bestaan in de planeetsfeer van Mars. Het gevaar ontstond, dat het menselijk streven naar kennis en zijn levensinstelling zich te diep in het materialisme zouden verstrikken, terwijl de dragers van een spirituele cultuur op aarde, steeds meer tot vreemdelingen op deze planeet werden. Maar tegen het einde van de 16° en aan het begin van de 17° eeuw, toen die grote conjunctie plaats vond in het sterrenbeeld Adelaar/Schorpioen, inspireerde de Geest verschillende leden van de mensenfamilie met verschillende taken. Doordat die taken uiteindelijk samenstroomden, kon dit gevaar afgewend worden. Zij schiepen de mogelijkheid voor een nieuw geestelijk perspectief.

Christian Rosenkreutz, een van de grootste geestelijke gidsen van de mensheid, was zich van dit gevaar bewust. Hij had een bijzondere vriend, de ziel van de Gautama Boeddha, die zich in de geestelijke wereld bevond en zich niet langer in een stoffelijk lichaam incarneerde. Want een ziel die het niveau van een Boeddha bereikt heeft, daalt niet meer af in een fysiek lichaam. Christian Rosenkreutz zond zijn vriend Gautama Boeddha naar Mars, om daar de neergang van de planeet om te buigen. We weten dat Gautama Boeddha was de leraar van liefde en mededogen. De geaardheid van de neergaande Mars was agressief en koud. Daarom werd de impuls van liefde en mededogen naar die planeet verplant, om zijn verwording te genezen. Zo werkte de Heilige geest door de hoogst ontwikkelde leden van de mensenfamilie en opende de weg voor een positieve ontwikkeling in de toekomst. Dit komt tot uitdrukking in de gebeurtenissen in de Adelaar/Schorpioen in 1603/04. We zullen altijd verwante gebeurtenissen kunnen vinden in samenhang met feiten die zich in dit sterrenbeeld afspelen.

Boogschutter

Waar we in de Adelaar/Schorpioen krachten aantreffen, die zich van groepen mensen bedienen om uit verschillende richtingen impulsen van de geestelijke wereld te verwerklijken, ontdekken we in de Boogschutter gebeurtenissen die de relatie van de individuele mens met de geestelijke wereld zichtbaar maken. Prestaties van mensen die een eenmalig ingenieus karakter dragen, houden meestal verband met de Boogschutter.

Tegenover de Boogschutter bevindt zich het sterrenbeeld Tweelingen. We zagen hoe daar vandaan de impuls tot individualisering stamde, als resultaat van de invloed van de Geesten van de Vorm (Exusiai) en de Geesten van Persoonlijkheid (Archai) op de voorouders van het mensenras. Zo zagen we hoe de Geesten van Persoonlijkheid hun mensheidsstadium hebben doorgemaakt middels de warmtebezens op de Oude Saturnus. Op eenzelfde wijze kunnen we tegenwoordig in gebeurtenissen in de Boogschutter aangeduid vinden, hoe de 'genius' van een mens zichzelf wil beleven en ontwikkelen. Veel hangt af van de morele instelling van een mens, of de genius, het hoger zelf, een val maakt om zichzelf tot uitdrukking te brengen of de weg vindt naar een positieve ontwikkelingsgang. Het ligt thans binnen het bereik van de menselijke vrijheid om de Engelen te helpen of ten val te brengen. Toen Richard Wagner geboren werd (22 mei 1813) bevond Saturnus zich in de Boogschutter. Bestuderen we zijn geboortebestand, dan vinden we hoe de positie van Saturnus in de Boogschutter zijn levenslange worsteling uitdrukt, om een adequate expressie te vinden voor zijn diepste impulsen in de verschillende fasen van zijn leven. Voor hem waren de oude mythologie en de wereld van de muziek een medium waardoor hij de juiste toegang voor zijn hoger zelf in het aardse bestaan vond. In de *Parsifal*, zijn laatste schepping, schiep hij de imaginatie van de mens die door duisternis en twijfel heen, streeft naar de bron van het leven, besloten in de kelk van de heilige graal.

Zo verschijnt het sterrenbeeld Boogschutter als de kosmische imaginatie van het menselijk streven, door de dalen en afgronden van het leven, naar de hoogten van de geest.

Steenbok

Gebeurtenissen in de Steenbok verwijzen naar taken en vraagstellingen, die zouden moeten leiden tot een dieper inzicht in de geestelijke wereld en het goddelijke. Zij vragen om 'waarneming' van de Godheid in de mensheid en in de natuur.

Tegenover de Steenbok bevindt zich de Kreeft. Uit eerdere beschrijvingen weten we dat zowel de Steenbok als de Kreeft verbonden zijn met de oeraanleg van de zintuigen. De Kreeft heeft eerder een samenhang met de ontwikkelingsgeschiedenis van de zintuigen in het leven van het schepsel. Zodoende roept de Kreeft op tot een juist gebruik van de zintuigen, terwijl we in de Steenbok opgetekend vinden wat achter de fysieke zintuigen ligt. Het is datgene wat stamt van de verheven perceptie van de Geesten van Liefde (Serafijnen) op de Oude Saturnus. Zij offerden wat zij ervoeren, zodat een beeld daarvan geschapen kon worden in de mensenvoorouder op Saturnus. Dit vormde de oorsprong van de fysieke zintuigen. Zo vinden we in de Steenbok de poort tot het 'bovenzinnelijke'. Als de mens in aanraking komt met dit sterrenbeeld, kan hij deze poort passeren of aan deze kant blijven staan. In ons tijdperk kan de mens er zijn vrijheid door verkrijgen. Daarom vinden we in de Steenbok de worsteling om tot een inzicht in de geestelijke wereld te komen.

Het is om deze reden dat we in de Steenbok de grootste menselijke tegenstellingen aantreffen, met name in samenhang met stervenshoroscopen. Saturnus bevond zich in het sterrenbeeld Steenbok bij de dood van Franciscus van Assisi (4 okt. 1226) en Raffael Santi (6 april 1520). Zeker waren zij beiden mensen met een hogere 'perceptie' van de Godheid, zoals hun biografieën aantonen. Maar Mars bevond zich eveneens in de Steenbok toen de filosoof Kant stierf (12 febr. 1804). Tijdens zijn leven op aarde ontkende hij de mogelijkheid van een bovenzinnelijke waarneming. Mogelijk kwam hij tot andere ervaringen na zijn dood.

Zowel Nietzsche als Mozart hadden Saturnus in de Steenbok bij geboorte. Het was Nietzsche's tragiek, dat hij de weg naar een kennis van de geestelijke wereld niet kon vinden. Daarom stortte hij in en werd krankzinnig. Bij Mozart was het bovenzinnelijke aanwezig in de schoonheid van zijn muziek.

Zo vinden we in samenhang met dit sterrenbeeld altijd een verbinding met de strijd in de mensheid voor of tegen een inzicht in de geestelijke wereld, waarin geestelijke wezens werken, die de fysieke wereld doordringen. Twee gebeurtenissen leggen hier op een fundamentele manier getuigenis van af. De eerste is de geboorte van Jezus, toen de zon zich in de Steenbok bevond. De herders konden door hun nog aangeboren helderziendheid de geestelijke betekenis van deze geboorte waarnemen. De tweede gebeurtenis vond dertig jaar later plaats bij de doop in de Jordaan, toen de

zon eveneens in de Steenbok stond, waarbij Christus de lichamelijkheid van Jezus ging inwonen. Toen was het Johannes de Doper die helderziend het wezen waar kon nemen dat de wereld van de zintuigen betrad. Daarom kon hij zeggen: ' Zie het Lam Gods '. Het Lam Gods is de Christus binnen de hiërarchische orde van de geestelijke wereld.

Waterman

De Waterman en het tegenovergestelde sterrenbeeld Leeuw zijn verwant met het primaire warmte-organisme, waarover we eerder hebben gesproken. De Waterman is het gebied vanwaar met name de Geesten van Harmonie (Cherubijnen) uitgingen. Zij zijn de hoeders van de eeuwige ordening binnen de hiërarchieën en de latere hemellichamen. In essentie vormt deze ordening de ' harmonie der sferen '. In vroeger tijd werd deze orde als een gigantische kosmische, muzikale compositie opgevat. Kepler, een beroemd astronoom, noemde het de *Harmonices mundi* (wereldharmonieën). Het is opmerkelijk, dat tijdens zijn embryonale ontwikkeling (geb. 27 dec. 1571) en bij zijn dood (15 nov. 1630) de planeet Jupiter in Waterman aanwezig was.

Zo zien we hoe de gebeurtenissen in de Waterman altijd de laatste sporen van een oude universele sterrenwijsheid tot openbaring brengen, als ook de allereerste aanvang van een nieuwe, doorchristelijke kennis van de sterrenwereld en de samenhang van deze wereld met de aarde en de mensheid.

Hiervan kunnen we vele voorbeelden vinden. Zo had bijvoorbeeld Pico della Mirandola, een voor-
aanstaande persoonlijkheid in de Middeleeuwen, zowel bij zijn geboorte (geb. 24 febr. 1463), als bij zijn dood (17 nov. 1494) meerdere planeten, waaronder Saturnus, in Waterman. Hoewel hij zeer jong gestorven is, was hij een gretig student van de wetenschap in zijn tijd. Op zijn lange reizen bezocht hij alle belangrijke universiteiten in Italië en Frankrijk. Hij maakte een diepgaande studie van de christelijke filosofie, maar één bepaalde gedachte brengt zijn diepste streven tot uitdrukking. Hij schreef dat geen enkele wetenschap tot een zo zekere overtuiging kon voeren van de goddelijkheid van Christus, als een inzicht in de geheimen van de hemellichamen. Niettemin was hij een fervent tegenstander van de astrologie. Hij wist dat de diepste geheimen van de geestelijke essentie van het universum achter de sterren schuil gaan, maar juist daarom was hij er tegen, dat sterrenwijsheid aangewend werd voor egoïstische doeleinden. Dit was wijd verspreid in die dagen. Achter deze gedachten stond het feit, dat de oude sterrenwijsheid tot een eind gekomen was en in de zogenaamde astrologische vaardigheden gestorven was, zodat de mensheid thans zou moeten uitkijken en streven naar een wedergeboorte van het sterrenschift.

Dit gegeven komt eveneens tot uitdrukking in het lot van keizer Rudolf II von Habsburg en Wallenstein. Beiden hadden een sterke verbinding met de Waterman. Rudolf II had bij zijn geboorte (18 juli 1552) en bij zijn dood (20 jan. 1612) Saturnus in Waterman. Wallenstein (geb. 9 sept. 1583, gestorven. 25 febr. 1634) had Saturnus en Jupiter tijdens zijn embryonale ontwikkeling in Waterman. Bij zijn dood bevonden de zon en de onderzonnige planeten zich alle in Waterman. Beide personen stonden nog sterk onder invloed van een oude, decadent geworden astrologie. Zij zagen over het hoofd, dat de oude sterrenwijsheid gestorven was en dat een nieuwe verbinding tussen de mens en de sterren gezocht moest worden. Dit feit droeg in hoge mate bij tot hun uiteindelijk tragische ondergang. Rudolf II werd volledig van zijn keizerlijke macht beroofd en stierf in een toestand van extreme melancholie. Wallenstein werd vermoord.

We zouden vele historische voorbeelden kunnen aanhalen, maar zij tonen alle hoe moeilijk het voor de huidige mensheid is, om de weg te vinden naar een nieuwe sterrenwijsheid. Want deze ware geestelijke ' Waterman-kennis ' hoort eerder thuis in het tijdperk wanneer het lentepunt in Waterman zal zijn. We zijn tegenwoordig nog steeds in het tijdperk van de Vissen, wat zeggen wil dat het lentepunt zich nog in Vissen bevindt. Dit sluit echter niet uit, dat achter de schermen van de menselijke cultuur, toekomstige mogelijkheden al in onze tijd voorbereid moeten worden.

Vissen

Met de Vissen betreden we opnieuw de kosmische sfeer waarover we al eerder hebben gesproken. Het is de sluier die de werkzaamheid, tijdens de Oude Saturnus en later, van de geesten

van Wil (Tronen) verbergt. Door dit sterrenbeeld komt de wil van de Vader tot uitdrukking. De werking van het lot, dat soms zo ondoorgrondelijk is en in de geesteswetenschap aangeduid wordt als de werking van het karma, hebben hun geestelijke sfeer achter dit sterrenbeeld. Meestal kunnen we het werken en weven van deze krachten niet binnen het raamwerk van één mensenleven duiden en zelfs niet binnen het kader van een enkel afgebakend historisch tijdperk. Zij openbaren hun goddelijk plan alleen, indien we in staat zijn de opeenvolgende rij incarnaties van een mens te overzien of over grote lengte de opeenvolging van meerdere tijdperken in de ontwikkeling van de mensheid. Vanuit de Vissen werkt de lange, haast tijdloze opvoeding van het menselijk ras door de geestelijke wereld.

Zo zien we bijvoorbeeld Saturnus aan het begin van het Duistere Tijdperk (3101 v.Chr.) in het sterrenbeeld Vissen. De Oosterse Wijsheid noemt dit tijdperk het Kali Yuga. Het markeert in de mensheidsontwikkeling het tijdstip waarop de vroegere natuurlijke aanleg om de geestelijke wereld waar te nemen, een einde vond en de mensheid steeds meer zijn fysieke zintuigen ging gebruiken, die hem langzaam maar zeker afsneden van een besef van de geestelijke wereld. Van de ene kant bezien was dit een trieste ontwikkeling, die in talrijke oude mythen en legenden beschreven wordt. Maar het was tevens een noodzakelijke stap in de geestelijke ontwikkeling van de mensheid. Alleen door afgesneden te raken van een natuurlijk en als het ware aangeboren vermogen om de geestelijke wereld waar te nemen, kon de mens onafhankelijk en vrij worden. Het is de harde en stenige weg van het lot, die de mensheid tot de ontplooiing van nieuwe eigenschappen voert en ook tot een nieuwe wijze om de geestelijke wereld waar te nemen, middels een vrije en zelfbewuste activiteit. In de tijd vóór het Kali Yuga was de beleving van de geestelijke wereld een geschenk van de goden. Nu moet het geboren worden uit de beproevingen van het menselijk streven.

Maar er is nog een andere gebeurtenis verbonden met de Vissen. Aan het begin van het jaar 1910 stond Saturnus in de Vissen. Op dat moment maakte Rudolf Steiner het inzicht bekend omtrent de ' wederkomst van Christus ' in onze tijd. (De eerste voordracht over deze gebeurtenis gaf hij in Stockholm op 12 januari 1910.) Hij maakte duidelijk dat deze nieuwe Christus-openbaring niet opnieuw in een stoffelijk lichaam plaats kan vinden, maar in een bovenzinnelijke gedaante, in een etherlichaam. Hij gaf te kennen dat vele mensen Hem vanaf het jaar 1935 zouden gaan waarnemen in de gedaante van gids en trooster.

Het Kali Yuga eindigde in 1899 en had 5000 jaar geduurd. Dit einde werd aangekondigd door Saturnus in Vissen. Hoewel een nieuw tijdperk aangevangen heeft, lijkt het er op dat de donkere krachten het veld niet wilden ruimen. Niettemin werd de poort die uit de duisternis in het geestelijk licht binnen voert in de dagen van 1909/10 getoond, toen Saturnus zich in de Vissen bevond. De aanhoudende duisternis kan niet overwonnen worden met uiterlijke middelen, maar enkel door de inspanning van het mensenhart, om Christus in zijn nieuwe openbaring te leren kennen.

We hebben nu de beschrijving van de twaalf sterrenbeelden van de Dierenriem voltooid en we zien hoe zij als de achtergrond van de kosmische ontwikkelingsgang, verweven zijn in het bestaan van de aarde en de mensheid. We kunnen de sterrenwereld en met name de Dierenriem en de planeetbewegingen die daarin plaats vinden, als een reusachtig wezen beleven, dat aan alle bestaan in het universum vooraf gaat. Het is als het ware een representant van de mensheid in de kosmos, die de mensheid tot gids is op haar lotsweg.

De menselijke gestalte op aarde is inderdaad een gelijkenis van de kosmische gestalte. De twaalf geledingen van het menselijk lichaam zijn gerelateerd aan de twaalf sterrenbeelden van de Dierenriem, zoals gedeeltelijk ook werd aangeduid. Dit werd in vroeger tijden geweten:

Maar de menselijke gedaante is op aarde uit zijn kosmische oorsprong gevallen. In de loop van een lange tijdsperiode is de mensengestalte te sterk onder invloed van de aardekrachten gekomen. Als we dus spreken van dat hemelse wezen, dat voor de mensheid uit gaat en hem helpt en tot gids is bij zijn ontwikkeling, dan moeten wij ons dit wezen in een andere gedaante voorstellen dan de huidige mens. We dienen het meer in de gedaante van een engelwezen op te vatten, zoals wij dit beschreven hebben aan het eind van de Oude Saturnus ontwikkeling in de vorige brief. Een wezen met machtige vleugels in plaats van armen, dat zonder een lichaam organische functies kan verrichten, die leven schenken aan zijn omgeving. In hun ritme en beweging vormen de planeten dan de openbaring van dit wezen in het universum.

Het hoofd	heeft zijn oorsprong in	Ram
Het strottenhoofd	heeft zijn oorsprong in	Stier
De armen	hebben hun oorsprong in	Tweelingen
De borstkas	heeft zijn oorsprong in	Kreeft
De borstinhoud	heeft zijn oorsprong in	Leeuw
onder het middenrif:		
De buikinhoud	heeft zijn oorsprong in	Maagd
De heupen	hebben hun oorsprong in	Weegschaal
De voortplanting organen	hebben hun oorsprong in	Schorpioen
De bovenbenen	hebben hun oorsprong in	Boogschutter
De knieën	hebben hun oorsprong in	Steenbok
De onderbenen	hebben hun oorsprong in	Waterman
De voeten	hebben hun oorsprong in	Vissen

Tweelingen en Boogschutter

Jonathan Hilton

In het vorige nummer van Sirius hadden we het beeld van een groot kosmisch kruis geschetst, dat wordt gevormd door de punten van de zomer- en winterzonnwende en van de lente- en herfstevening. De horizontale balk van dit kruis strekt zich uit naar de sterrenbeelden Vissen en Maagd en draagt de jaarfeesten van Pasen en Michaeli. In dit artikel zullen we ons bezig houden met de sterrenbeelden Boogschutter en Tweelingen in relatie tot de verticale balk van dit kruis en de jaarfeesten van Kerstmis-Epifanie en Johanni.

Terwijl de eveningspunten een fase van overgang in de natuur vertegenwoordigen, met betrekking tot licht en duisternis, vertegenwoordigen de punten van de zonnwende eerder een polariteit in de verhouding tussen licht en duisternis, hoogte en diepte. De zomerzonnwende en het St.Jansfeest doen zich voor, wanneer de zon zich in de Tweelingen bevindt en de lichtkwaliteit zijn grootste intensiteit heeft bereikt. Het is het middaguur van het jaar. De winterzonnwende en de twaalf heilige nachten van Kerstmis tot Epifanie, doen zich voor wanneer de zon in de Boogschutter is en het licht het zwakst is. Dat is het middernachtelijk uur van het jaar. Astronomisch betekent dit, dat de zon tijdens zijn schijnbare gang door het jaar, bij de eveningspunten de hemelequator passeert en bij de zonnwende de ene keer zijn hoogste stand (zomer) boven deze equator inneemt en de andere keer zijn laagste stand (winter).

Op het zuidelijk halfrond is deze situatie omgekeerd. Het hoogste punt bij ons, is daar de laagste zonnestand in het jaar. Dit roept vragen op met betrekking tot de jaarfeesten en hun relatie tot de jaargetijden en de sterren. Hoewel dit vraagstuk in dit artikel niet aan bod zal komen, kan een inzicht in de relatie van de sterrenbeelden met de jaarfeesten misschien een wijder perspectief schenken. Daardoor kunnen de jaarfeesten in een bredere samenhang geplaatst worden, niet alleen met de seizoenen, maar meer in relatie met het geestelijk leven van de mens.

Als een gevolg van de precessie van de eveningspunten, betreft de zon thans het sterrenbeeld Tweelingen op 21 juni, op 90° van de ecliptica. Op 20 juli wisselt hij van de Tweelingen naar de Kreeft op 118°. Sinds de oudheid worden de Tweelingen in de gedaante van een soort tweelingwezen uitgebeeld. We zijn vertrouwd met de Latijnse naam *Gemini* en de twee prominente sterren *Castor* en *Pollux*, de beide broers. Pollux was onsterfelijk, Castor sterfelijk. Na de dood van Castor kon Pollux hem niet vergezellen, omdat hij zelf een van de onsterfelijke goden was. Zeus stond echter toe dat Castor opnieuw tot leven werd gewekt, indien Pollux er mee in zou stemmen om de helft van zijn leven in *Hades*, de Onderwereld door te brengen. Deze mythe brengt de splitsing van het bewustzijn in de Grieks/Romeinse tijd tot uitdrukking tussen een wereld boven en een wereld beneden, het gebied van de goden en de regionen van dood en sterfelijkheid. Maar ook wordt een offerdaad zichtbaar - de goddelijke broer, die uit liefde voor zijn aardse broer zijn onsterfelijkheid opgeeft. Niettemin behoudt het rijk van de dood nog steeds zijn macht. Het sterrenbeeld Tweelingen vertegenwoordigt deze kwaliteit van boven en onder en de geschiedenis van hun toenemende scheiding in de loop van de evolutie. Zelfs het teken voor dit sterrenbeeld (♊¹) kan verder ontwikkeld worden en daardoor de werelden boven en onder weergeven. Daarom verwijst het in het bijzonder naar de vroege fasen in de hiërarchische relatie van de goden ten opzichte van de mensheid en de wijze waarop die weerspiegeld werd in hiërarchische relaties tussen mensen onderling. Zelfs vandaag de dag overheerst de hiërarchische relatie tussen mensen onderling en tussen goden en mensen nog in onze sociale en religieuze vormen. ' Een trapje hoger stijgen ', of dit nu spiritueel of materieel bedoeld is, betekent nog steeds voor vele mensen de weg tot zelfontplooiing. Het goddelijke wordt nog steeds beschouwd als ' daarboven ', vanwaar het op ons inwerkt.

¹ ...het teken voor de Tweelingen kan verder ontwikkeld worden en daardoor de werelden boven en onder weergeven

Deze verhouding werd omgevormd door de daad van Christus. Willi Sucher, als pionier van een nieuwe christelijke sterrenwijsheid, ontwikkelde een chronologie van de drie jaren van Christus werkzaamheid op aarde, in relatie tot de sterrenhemel. Vier gebeurtenissen die zich in de loop van deze drie jaren voordeden, kunnen als voorbeeld van de omvorming van de Tweelingen door Christus beschouwd worden. Ik zal ze hier slechts kort aanduiden. Voor een uitvoerige beschrijving wordt de lezer verwezen naar Sucher's *Cosmic Christianity and the Changing Countenance of Cosmology*.

Saturnus bevond zich in het sterrenbeeld Tweelingen, toen Jezus door Johannes de Doper in de Jordaan werd gedoopt en de Christus afdaalde om in Jezus zijn intrek te nemen. De Vader (Saturnus) openbaart zichzelf als Zelf. De Geest van de kosmos wordt een mens. Bij de gebeurtenis op Golgotha bevond Jupiter zich in de Tweelingen. De sfeer van de Zoon (Jupiter) licht op in de aarde. Wat eens boven was, daalt af en verenigt zich volledig met de mensheid.

Twee andere gebeurtenissen tonen eveneens de omvorming van de Tweelingen door Christus. Toen de zon een conjunctie met Venus in Tweelingen maakte, vond de genezing plaats van de dochter van de Syrisch-Fenicische vrouw (Marc.7:24-30). Wanneer deze vrouw in grote bescheidenheid uitspreekt: ' Zelfs de honden eten de kruimels die van de kindertafel vallen ', is haar dochter genezen. De tweede gebeurtenis is de genezing van de zoon van de edelman (Matth.8:8), toen Mercurius in conjunctie met de zon in Tweelingen verscheen. (Deze conjunctie dient beschouwd te worden als een proces, dat hier een aanvang neemt en voltooid wordt tijdens de daaropvolgende benedenconjunctie in de Leeuw.) Hoewel Christus in uiterlijke zin geen enkele autoriteit of rang had, beseft de edelman door deze genezing, dat hij hier met iemand te maken heeft die veel hoger staat dan hij zelf. Dit vermogen om de innerlijke grootsheid van Christus waar te kunnen nemen, maakt de genezing mogelijk, die door de vormen uit het verleden niet tot stand zou hebben kunnen komen. Toen Christus tot zijn leerlingen sprak: ' Ik noem jullie niet langer dienaren.. ik noem jullie vrienden ' (Joh.15:15), bracht hij de grote omwenteling tot uitdrukking in de vroegere hiërarchische verhouding van de mensen ten opzichte van de goden. Ieder individu kan door de kracht van Christus de drager worden van zijn ware Ik.

In Boogschutter, tegenover Tweelingen, wordt het beeld zichtbaar van het streven om het ware Ik in het aardse leven tot openbaring te brengen. Voor ons thans, betreedt de zon de Boogschutter op de 18^e december, 266° van de ecliptica en gaat verder naar de Steenbok op de 19^e januari, 299°. De heilige nachten van Kerstmis tot Epifanie vallen in deze tijd. De Griekse imaginatie toont het beeld van een centaur, half dier en half mens, die met pijl en boog op een doel in de toekomst richt. Dit is waarachtig een beeld van de mens in wording. In sommige mythen mikt de Schutter op Antares, het hart van de Schorpioen. Daarin komt het doel tot uitdrukking, om de doodsangel te overwinnen, die ons scheidt van een werkelijke hereniging met de geestelijke wereld, (zie het artikel over Antares in dit nummer.) Ook in het paar Boogschutter-Tweelingen drukt zich een polariteit uit tussen boven en beneden. Maar wat in de Tweelingen zelf, eerder een veruiterlijkte polariteit is, die de historische afscheiding van de mens van de geestelijke wereld weergeeft, wordt in de Boogschutter verinnerlijkt. De centaur verbeeldt de hogere en lagere natuur in ieder mens - dit komt tot uitdrukking in de tegenstelling die we beleven tussen onze doelstellingen en idealen en datgene wat uit het onbewuste opstijgt als restanten uit ons verleden, die omgevormd moeten worden. Daarom geven zowel de Tweelingen als de Boogschutter een spanningsveld weer, dat door twee polen tevoorschijn wordt geroepen. De beleving van deze spanning maakt dat we een bewustzijn van onszelf hebben, een besef van ons Ik. In het 'in tussen' vinden we onszelf.

Willi Sucher ontvouwt in *Isis-Sophia deell* een omvangrijke imaginatie van de grote cycli van de wereldontwikkeling, in relatie tot de verschillende gebieden van de Dierenriem. Daaraan ten grondslag ligt *De Wetenschap van de geheimen der ziel* van Rudolf Steiner. In dit werk beschrijft Steiner de ontwikkeling van de verschillende hiërarchieën van geestelijke wezens. Iedere hiërarchie gaat op een bepaald moment door een stadium van een soort Ik-ontwikkeling, hoewel geen van hen ooit een fysiek-materieel bestaan heeft doorgemaakt. Door eigen onderzoek stelde Sucher

vast, dat er een relatie bestaat tussen de betreffende stadia van Ik-ontwikkeling van de Engelen, Aartsengelen en Archai, tijdens vroegere cycli van de wereldontwikkeling en de kosmische regionen die we nu aanduiden als Tweelingen en Boogschutter. De huidige aarde-ontwikkeling vormt de grote cyclus die de mens de mogelijkheid biedt, om zijn Ik-ontwikkeling te doorlopen middels een proces van afscheiding van de geestelijke wereld. Dit proces resulteert in een object-bewustzijn. Vervolgens kan dit proces zich voortzetten en tot een bewuste hereniging met het goddelijk-geestelijke voeren. Ook deze ontwikkeling is verbonden met Tweelingen en Boogschutter. Sucher oppert ook, dat tot de vele ritmen die zich in de kosmos voltrekken, mogelijk ook een ritme behoort, waardoor de Melkweg heel langzaam zijn oriëntatie wijzigt. De Melkweg strekt zich aan de hemel uit via Tweelingen naar de Boogschutter en vormt een schijnbaar permanent sterrenpad, dat deze beide sterrenbeelden verbindt. Maar misschien dat deze machtige sterrenband, in vele mythen aangeduid als de godenrivier, zelf beweegt en naar nog grotere tijdscycli verwijst. Zoals de Melkweg nu loopt en een boog spant tussen Tweelingen en Boogschutter, markeert hij de grote cyclus van menselijke Ik-ontwikkeling, van fysiek bestaan, door Rudolf Steiner in zijn voordrachten over de Apocalyps aangeduid als de 4^e vormconditie.

Als deze sterrenbeelden inderdaad een diepe relatie hebben met de Ik-ontwikkeling van de mensheid, hoe kunnen we dan de jaarfeesten van Kerstmis, Epifanie en Johanni begrijpen, die in onze tijd met deze sterrenbeelden verbonden zijn? Een rijke bron voor een dieper begrip van de jaarfeesten kan gevonden worden in Steiner's voordrachtencyclus die bekend is onder de titel *Der Jahreskreislauf als Atmungsvorgang der Erde (GA223)*. Bij de zomerzonnwende werden in de oudheid feesten gevierd, waarbij de mens zich met het universum verbond en daar het Ik beleefde. Het Ik leefde in de kosmos en de mens zocht het daar in midzomer.

De wintermysteriën, wanneer het licht verdween, werden beleefd als een tijd van angst en de mensen ervoeren de noodzaak waakzaam te zijn, om uitdoving in de duisternis van de minerale aarde te voorkomen. ' Wanneer vandaag de dag sprake is van het Ik...dan denkt de mens dit Ik als een soort punt; wat hij doet straalt uit van dit punt en wat hij waarneemt convergeert naar dit punt toe...Maar in die periode waarin de toenadering tot het ik op een ceremoniële manier werd nagestreefd, was ieder mens in zekere zin in staat om zijn Ik in de kosmos te ontmoeten. ' Steiner wijst dan op een ingrijpende verandering in deze beleving: ' Natuurlijk veranderde dit allemaal toen de grote gebeurtenis van Golgotha zijn intrede deed. '

De aansporingen van Michaeli en de catharsis van de Advent bereiden ons voor op de innerlijke geboorte van het kind met Kerstmis, het nieuw geboren geestelijk Ik en met Epifanie de erkenning van het kosmische Ik, de Christus, in dit Ik. Niet langer moet het ' Ik ben ' in het universum gezocht worden, maar in de aarde, waarmee Hij zich verenigde door het mysterie van Golgotha. Wat is dan de betekenis van het St.Jansfeest in onze tijd? Johannes de Doper was de laatste van de profeten, degenen die door extatische visioenen inspiratie uit de hoogte ontvingen. Hij vertegenwoordigde de samenvatting van de ervaring van het goddelijke in het Oude Testament en verschijnt tevens als de verkondiger van de nieuwe beleving van het ' Ik ben '. In zijn dood en verdere ontwikkeling tot het geestelijk wezen dat de twaalf apostelen overschaduwde en in zijn verborgen samenhang van het geestwezen van Johannes de Doper met het geestwezen van de apostel Johannes, de schrijver van het Evangelie en de Apocalyps, kunnen we een nieuwe betekenis vinden van het Johannesfeest. Niet langer een viering waarbij vanuit de hoogten ontvangen wordt, kan het een viering worden waarbij vanuit een innerlijke wereld tot de kosmos gesproken wordt. Het ware mensen-Ik zal een aanvang maken om de vruchten van de eigen evolutie aan de kosmos te schenken.

Het ademproces van de aarde tijdens het jaarverloop, reikt van de beleving van de omtrek rond midzomer tot een proces van samentrekking, dat rond midwinter culmineert, waarna het proces van expansie in de hemelhoogten weer zijn loop neemt - een beweging van omtrek naar middelpunt en terug naar de periferie. De ziel van de mens heeft deel aan dit proces van de aarde. In de daad van Christus, het universele Ik, het ' Ik ben ' van de omtrek, trok de kosmische zon zich in een punt samen en werd een mens op aarde, ging door de dood heen en breidde zich vervolgens weer uit in de kosmos. Door dit te doen, schonk Hij eenzelfde vermogen aan ieder menselijk individu en

schonk ons daardoor de mogelijkheid om dezelfde weg te gaan en daarbij ons aardse zelf met ons ware kosmische zelf te herenigen. In de opstijgende helft van het jaar herkennen we de weg die Christus ging vanaf Epifanie tot Pasen, gedurende de drie jaren en verder tot in de etherische sferen van de Hemelvaart en verder nog tot in de regionen van de sterren. Ook deze weg doet een appèl op onze deelname, want het is de weg van ieder individu.*) Het streven om ons menszijn te verwezenlijken, het beeld van de Boogschutter, zal resulteren in de verlossing van de Tweelingen, wanneer de hemelse en de aardse broer weer verenigd worden. De mens zal dan niet langer zoals Johannes de Doper spreken en zeggen: 'Ik ben een stem die roept in de verlatenheid'. Daarentegen zullen we, zoals Johannes de Evangelist, zeggen: 'Ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, want de eerste hemel en de eerste aarde waren niet meer...en ik zag de heilige stad, het nieuwe Jerusalem'.

Door deze jaarfeesten op een goede manier vorm te geven, nemen we de daden van Christus niet alleen op in het proces van transformatie van onszelf en de aarde, maar we dragen ze naar de sterren, die zwiingend achter deze jaarfeesten stralen en wachten op een scheppende geestelijke activiteit van ons, om iets nieuws in de kosmos te brengen.

*) Wat kan dan de betekenis zijn voor het zuidelijk halfrond, dat de sterren van Kerstmis en Epifanie, de Boogschutter, achter hun midzomerbeleving in december staan? Deze vraag heeft een geestelijk inzicht in de aarde, de Christus en de kosmos. Reacties van lezers op het zuidelijk halfrond worden tegemoet gezien, om bij te dragen aan het vormen van een juist begrip. Een uitgangspunt kan misschien gevonden worden in het begrijpen van de rol die de beide halfronden spelen in de ontwikkeling van de aarde. Het noordelijk halfrond, de denkpool van de aarde, is het brandpunt geweest van de afdaling in de stof en het ontwikkelen van vrijheid ten opzichte van de geestelijke wereld. Dit wordt met name duidelijk in de evolutie van het hersendenken, gebaseerd op zintuigelijke waarneming en de ontwikkeling van de natuurwetenschappen. Het zuidelijk halfrond hangt samen met de stofwisselingspool van de aarde en is daarom in het bijzonder verbonden met levensprocessen en de krachten die samenhangen met de zonnevlecht. Hoe zou hetzelfde jaarfeest in een ander seizoen vorm kunnen krijgen, om het onderscheid van de beide halfronden tot uitdrukking te brengen? In deze samenhang is het interessant dat het sterrenbeeld Tweelingen in het menselijk organisme teruggevonden kan worden in de polariteit van de hoofdhersenen en de zonnevlecht-hersenen ofwel de bewustzijns- en de levenspool. De levensboom en de boom van kennis komen allebei voor in ons zenuwstelsel.

Fragment uit een voordracht in Kopenhagen 3 juni 1911 (GA15)

Rudolf Steiner

De waarheid die ten grondslag ligt aan het trekken van een horoscoop, is dat zij die inzicht in deze dingen hebben, de krachten kunnen lezen die het fysieke bestaan van een mens bepalen...De manier waarop wij onszelf voor de geboorte richting geven, is in overeenstemming met de horoscoop...De principes die hier tot uitdrukking gebracht worden, dienen niet beoordeeld te worden aan de hand van al die dingen die tegenwoordig een dubieus bestaan voeren onder de naam astrologie... Als we de hersenen van een mens zouden kunnen fotograferen op het moment dat hij geboren wordt en ook de hemel zouden fotograferen die precies boven zijn geboorteplek verschijnt, dan zou deze hemelafbeelding gelijken op de afbeelding van de hersenen.

...In het geval van ieder ander mens (dan Christus Jezus) zijn de kosmische geestelijke wetmatigheden enkel in zo verre van kracht, dat zij een start in het aardse leven verschaffen. Naderhand treden er andere wetmatigheden op, die in oppositie staan tot de eerste en die hun oorsprong hebben in de omstandigheden van de evolutie van de aarde. In het geval van de Christus Jezus, na de doop door Johannes, bleven enkel de kosmisch-geestelijke krachten werkzaam, zonder dat zij op enige wijze beïnvloed werden door de wetten van de aarde-ontwikkeling...De Christus stond aanhoudend onder de invloed van de volledige kosmos - en deed geen stap, zonder dat deze kosmische krachten in hem werkten. Wat zich zo in Jezus van Nazareth voltrok, was een aanhoudende verwerkelijking van de horoscoop. Want op ieder moment deed zich datgene voor, wat anders alleen plaats vindt bij de geboorte van een mens...

Het was door de aanwezigheid van Christus dat de genezing plaats kon vinden. Alleen daardoor kon de zieke mens aan de helende krachten van de kosmos bloot gesteld worden. Die krachten konden enkel werken zoals zij deden, indien zij zich in de juiste verhouding tot ruimte en tijd bevonden...Maar het was enkel gedurende de tijd dat Christus op aarde was, dat zij zo werkzaam konden zijn...Een herhaling van deze verhouding in de evolutie van de kosmos en de aarde is evenmin mogelijk, als een tweede incarnatie van de Christus in een menselijk lichaam...Datgene, wat in het geval van ieder ander mens alleen bij de geboorte in het aardse bestaan binnen treedt, stroomde op ieder moment binnen in Christus Jezus. En nadat het mysterie van Golgotha was volbracht, ging datgene wat vanuit de kosmos was binnen gestraald, over in de geestelijke substantie van de aarde en is sindsdien blijvend verenigd met de geest van de aarde.

Antares

Marcel Fontijn

Antares vormt het hart van het sterrenbeeld Schorpioen, dat onder andere de herinnering draagt in zijn sfeer van de *zondeval*, dat wil zeggen van de gebeurtenissen in de kosmische en menselijke evolutie, die geleid hebben tot onze afscheiding van de geestelijke wereld en het ontwaken van een persoonlijk zelfbewustzijn. Voor ons staat de Schorpioen voor de gevolgen van deze 'val' en tegelijkertijd voor de positieve mogelijkheden die daarin besloten liggen, namelijk dat de mens zich tot een medescheppend goddelijk wezen kan ontwikkelen in de loop van zijn ontwikkelingsgang en de mensheid een nieuwe geestelijke hiërarchie kan gaan vormen. Met dit sterrenbeeld zijn daarom heilige en diepe mysteriën verbonden, die aangeduid kunnen worden als het mysterie van het Kwaad. Het is lastig om zich van dit mysterie een onbevagen voorstelling te maken, omdat het begrip 'kwaad' talloze associaties oproept, die emotioneel geladen zijn. Met dit begrip geraken we onmiddellijk in een spanningsveld van polariteit: goéd en kwaad, verbonden met de normering en het moralisme dat ons nog aankleeft uit voorbije cultuurtijdperken.

Het is mogelijk om een objectievere verhouding tot het begrip 'kwaad' te vinden, als we het vervangen door het begrip 'materie'. We spreken dan niet van een materie van het Kwaad, maar over het mysterie van de stof, de materie, met inbegrip van het stoffelijk lichaam. Deze mysteriën staan bekend als de *Vulcanus*-mysteriën. In een verre toekomst zal de zevende grote ronde van de wereldontwikkeling een vergeestelijking bewerkstelligen van het fysieke lichaam, van de materie. Die zevende ronde wordt in de geesteswetenschap aangeduid als *Vulcanus*. *Vulcanus* brengt de omvorming van de Oude Saturnus tot stand: atma, de geestmens ofwel het opstandingslichaam.

Vulcan

Voor een beschouwing van het wezen van Antares, het hart van de Schorpioen, dienen we diep in het wezen van *Vulcanus* door te dringen. De Grieks/Romeinse mythologie blijkt steeds weer opnieuw een gids te zijn, wanneer we ons een weg zoeken in het labirint van de sterrenhemel.

Bij de Romeinen werd *Vulcanus* vereerd als de god van het vlammeende vuur (feestdag: 23 augustus), een smid die zijn werkplaats onder de Etna heeft. Later werden alle vuurspuwende bergen naar hem benoemd: vulkanen. Hij had ook een bijnaam: *Mulciber* (de weekmaker).

Zoals meestal het geval is, moeten we ons voor het echte verhaal tot de Grieken wenden. Daar kende men *Vulcanus* onder de naam *Hephaistos*, eveneens een smid. *Hephaistos* was een zoon van *Hera*, die hem zonder tussenkomst van een vader baarde en hem bij zijn geboorte van de berg Olympus gooide. Hij maakte letterlijk een diepe val, waardoor hij mank loopt. Hij wordt beschreven als luimig en lelijk, maar hij weet de mooiste en nuttigste voorwerpen te smeden in zijn smidse onder de vulkaan. Zijn wezen is een uit de diepte van de aarde opvlammend vuur, dat omvormt en transformeert. Dit opvlammende, omhoog strevende vulkaanvuur plaatst hem in een polariteit met zijn broer Mars/ Ares. Mars is de kracht die de goddelijke oergedachten in de stof drijft en doet incarneren en materialiseren. Zijn wezen is verbonden met het sterrenbeeld Ram. *Vulcanus/Hephaistos* is daarentegen het geestvuur dat zich uit de diepte van de aarde, uit het inwendige van de materie wil verlossen, maar dit alleen kan bereiken door de materie om te vormen, transparant te maken en te vergeestelijken. (Opdat

eens de aarde zal worden tot een ster.) In dit opzicht is de Vulcanuskracht tegengesteld aan de incarnerende Marskracht en is dus een anti-mars, een anti-ares, ofwel een Antares.

De Griekse mythologie verhaalt hoe Vulcanus/Hephaistos de godin van liefde en schoonheid, Venus/ Aphrodite tot vrouw krijgt. De lelijke manke smid en de schoonste van alle godinnen sluiten een huwelijk. Het doet denken aan het thema van *The Beauty and the Beast*, en dergelijke. Een extreem manlijke component verbindt zich met een uiterst vrouwelijke.

Over Venus wordt dan verteld dat zij zowel met Mars/ Ares als met Mercurius/Hermes een verhouding heeft. Uit de eerste relatie worden drie kinderen geboren: *Phobos* (de angst), *Deimos* (de ontzetting) en Harmonia. Op deze drie telgen zullen we hier niet verder in gaan. Uit de verbinding met Hermes wordt *Hermaphroditos* geboren. De naam getuigt van een samentrekking van het wezen van Hermes en Aphrodite en dit kind verenigt in zich het manlijk en vrouwelijk geslacht.

Vulcanus lijkt deze verbindingen te tolereren. Zijn eigen relatie met haar voert niet tot nageslacht, hij schijnt haar vooral op een zielsmatige manier te beminnen.

In primaire gedaante is de kracht van Hephaistos, de smid, gelokaliseerd in de tweede chakra van onder, de zesbladige lotusbloem. Zijn vuur stijgt op uit de aarde, de vierbladige onderste stuitchakra. In eerste instantie ligt in de zesbladige chakra de kracht besloten, die er voor zorgt dat de vorm van het lichaam door middel van de voortplanting stoffelijk in stand wordt gehouden. De polariteit tussen de beide geslachten en hun onderlinge aantrekkingskracht, die zich in de seksualiteit manifesteert, behoort tot dit gebied.

Het streven van Vulcanus is echter omhoog gericht, zoals zichtbaar wordt in het teken van de Schorpioen (♏), waarvan de pijlvormige staart omhoog wijst. Over de loutering en sublimatie van de seksualiteit is veel gezegd en geschreven, maar het meeste hiervan stamt nog uit voorbije cultuurperiodes. We zullen hier geen poging doen om dit probleem op te lossen, we willen enkel een aantal gedachten formuleren, die tot een denkproces kunnen voeren. De seksualiteit als spanningsveld tussen een manlijke en een vrouwelijke pool, manifesteert zich op het raakvlak van materie en leven, van het fysieke lichaam en het etherlichaam en heeft zodoende een rechtstreekse samenhang met de geheimen van de materie. In de koude materie ligt een scheppend vuur besloten, dat een gigantisch scheppend vermogen vertegenwoordigt en tot een helse vernietigende kracht kan worden, zoals het vrijmaken van radioactieve energie laat zien. Dit vuur stamt uit de hoogste geestelijke regionen en is diep ' gevallen ', het is als een heilige zon in de aarde en het vormt de materie van binnen uit om, naarmate de in vrijheid ontwikkelde morele Ik-kracht van de mens deze zon voedt.

De god Vulcanus/ Hephaistos is manlijk, dat wil zeggen dat het om een actief, strevend principe gaat in de ziel van zowel man als vrouw. Het is doorlopend op zoek naar zijn complementaire, vrouwelijke wederhelft, de kosmische wereldziel, de geestelijke wereld, die onder andere tot uitdrukking komt in de gedaante van zijn moeder Hera. De teneur van de seksualiteit die in het teken van de Schorpioen staat, heeft niets van doen met de voortplantingsvreugde die met de Ram verbonden is. De ramkrachten verlenen de vorm een materiële vulling, de krachten van de Schorpioen vernietigen de stof, om de vorm er uit te bevrijden. Vernietiging betekent vergeestelijking. Dit weerspiegelt zich ook in de tijd van het jaar, waarmee beide principes verbonden zijn. Daarbij is het opmerkelijk, dat de Schorpioen niet in rechtstreekse oppositie met de Ram geplaatst is, maar één plaats verschoven.

Terugkerend naar de Griekse mythologie, zouden we mogen veronderstellen dat er in de verbinding van Venus/ Aphrodite met Vulcanus, Mars en Mercurius, een ontwikkelingsgang in beeldende taal wordt geschilderd. Daarbij mogen we misschien de drie vrijers als verschillende ontwikkelingsstadia van één en dezelfde kracht beschouwen. Hun volgorde zou dan als volgt moeten zijn: Mars, Vulcanus, Mercurius. Als we Venus dan zien als een verbeelding van de menselijke ziel, dan kunnen we vaststellen dat deze aanvankelijk op de materiële wereld is gericht en daarin gevangen is (de

verhouding met Mars, waaruit drie kinderen geboren worden). Op het moment dat in de mens het verlangen naar de geestelijke wereld ontwaakt, verandert Mars in Vulcanus, die omhoog streeft door zich aan de toenemende schoonheid van de ziel oriënteert (het ideaal van de minnezangers in de Middeleeuwen). In onze tijd begint de ziel in steeds grotere schoonheid te stralen, als zij zich voedt met de levende gedachten van de geesteswetenschap. Vulcanus, het opstijgende geestvuur, gaat de weg omhoog aanvankelijk op een dromerige, niet volbewuste manier. Op het moment dat de mens bewust een geestelijke scholing begint na te streven, komt dit tot uitdrukking in het beeld van Hermes/Mercurius. Het vulkanische geestvuur gaat daarbij door een proces van dood en wedergeboorte heen. De jonge, wedergeboren Vulcanus is niet anders dan Hermaphroditos, het kind van Hermes/Mercurius en Venus/ Aphrodite. Immers, Hermes - die als attribuut de slangenstaf (caduceus) draagt - is het opstijgende vulcanusvuur.

De kracht die dit proces voortdrijft, is het polaire spanningsveld tussen het manlijke en het vrouwelijke, dat zijn bekroning vindt in het huwelijk, dat in de bruidskamer plaats vindt. (De bovenzijde van de hersenstam heet vanouds *thalamus*, wat in het Grieks bruidskamer betekent.)

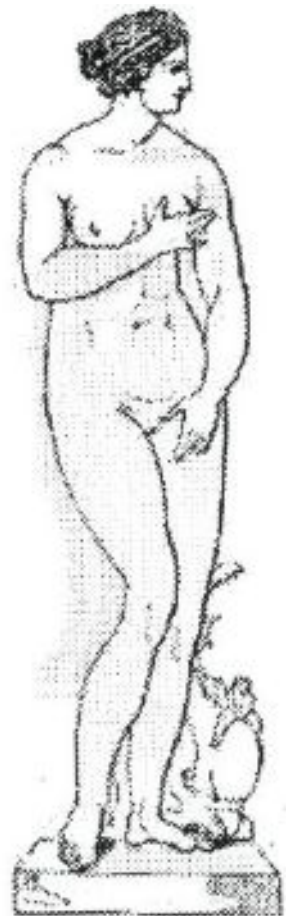
In het opstijgende vulcanusvuur wordt de ontwikkeling van het Ik zichtbaar, dat geboren wordt in de schoot van het fysieke lichaam, daaruit tevoorschijn gelokt wordt door de aantrekkingskracht van de ziel, die zich eerst door het Ik aan de materiële wereld laat binden en omgekeerd het Ik hiertoe ook verleid. Naarmate het Ik echter in de ziel steeds meer het beeld van de geest gaat herkennen, begint het naar een huwelijk met de geestelijke wereld te streven, om de Geest in de stof scheppend tot openbaring te brengen en in zijn gedachten, woorden en daden werkzaam te laten worden.

Mars

Venus

Paperbacks:

Cosmic Christianity and the Changing Countenance of Cosmology (1970-71). Opnieuw uitgegeven door de Anthroposophic Press, New York, in 1993. Bevat inleidende perspectieven die kunnen voeren tot een nieuwe benadering en een nieuw begrip van de dierenriem en de planeetsferen. Weergave van de planetaire bewegingen tijdens het leven van Christus. Specifieke gebeurtenissen uit dit leven worden in verband gebracht met de sterrenconstellaties, als archetypen voor een nieuwe manier om op de planetaire aspecten te reageren. (\$15)

Isis Sophia (1951-52). Een grondlegend werk met betrekking tot de Griekse mythologie en de sterrenbeelden aan de noordelijke sterrenhemel. Een diepgaande bespreking van de Dierenriem en de kosmische stadia van de wereldontwikkeling, evenals de oorsprong van ons zonnestelsel. (\$13)

Deze publicatie is ook in een Nederlandse vertaling² verkrijgbaar bij Uitgeverij Zevenster onder de titel *Isis Sophia*, deell (24,90).

Manuscripten:

Man and the Stars (1952). Bevat een inleidende beschouwing en onderzoeksresultaten van de relatie tussen mens en sterrenwereld bij het stervensmoment, in de embryologische ontwikkeling, bij aangeboren afwijkingen; evenals de kosmische en fysiologische grondslag van het zieleleven. (\$12.50)

Eveneens in een Nederlandse vertaling³ in boekvorm verkrijgbaar bij Uitgeverij Zevenster onder de titel *Isis Sophia*, deel 2 (f29,50).

The Drama of the Universe (1958). Een basiswerk van de astrofisie, waarin de grondslag voor een moderne heliocentrische benadering wordt gelegd. Het karakter van de planeten wordt samen met de kwaliteiten van de sterren en hun mythologie besproken. De nadruk ligt op de samenhang tussen de planeten en historische gebeurtenissen in de natuur, tussen naties onderling en in het leven van historische persoonlijkheden.(\$12.50)

Deze publicatie zal als volgende Nederlandse vertaling⁴ verschijnen bij Uitgeverij Zevenster, onder de titel *Isis Sophia*, deel 3.

Star Journals (1965-1970). Gebundelde uitgave van de eerste 14 van in totaal 61 nummers. Bevat een schets van de essentiële kenmerken van de Dierenriem met de omringende overige sterrenbeelden en de planeten van ons zonnestelsel.(\$8.00)

Practical Approach - Towards a New Astrosophy (1974).

Praktische aanwijzingen hoe een sterrenconfiguratie geduid en verstaan zou kunnen worden. Gedetailleerde introductie van een heliocentrische benadering.(\$8.00)

De Engelse uitgaven, en de diverse vertalingen daarvan worden gratis in PDF-vorm aangeboden op <http://www.astrosophy.com> Zie ook de videocursus door Jonathan Hilton

² De Nederlandse vertaling van *Isis Sofia*, de delen I en II zijn (2022) niet meer leverbaar sinds de uitgeverij Zevenster is opgeheven. Beide delen worden nu in PDF vorm gratis aangeboden op de website van Jonathan Hilton www.astrosophy.com waar het werk van Willi Sucher beschikbaar is in diverse talen.

³ zie voetnoot 2

⁴ Dit is niet tot een uitgave gekomen bij Uitgeverij Zevenster